

Rekonstruálták a budavári volt helytartósági palotát.

II. József udvari bálterme diplomáciai ünnepségek színhelye lesz.
Lechner Jenő műépítész nyilatkozata.

Közvetlenül a belügyminisztérium mellett áll egy több évszázados épület, amelynek falai nagy emlékeket őriznek. Valamikor *Clarissa*-kolostor volt, belső boltozata alatt oltár és finomművi orgona állott. Mikor a rendet eltörölték, új gazdát kapott, aki nem volt más, mint maga a kalapos király—II. József. Ettől a naptól kezdve történelmi események zajlottak le a palotában, amely a XVIII., századbéli Buda egyik legszebb épülete volt. II. József ugyanis helytartósági palotának rendezte be. Itt székelt a helytartósági tanács és 30 méter széles, 15 méter hosszú és 15 méter magas empire-karzatú, zenekari emelvényes nagytermében tartották meg az udvari bálakat. Az épületben volt a király székhelye, mert abban az időben a királyi várban az egyetem volt elhelyezve. Háború és béke sorsa dönt el itt, hisz két országyülésnek is helyt adott a kulturfénykort élő palota. Később azonban, II. József halála után elvesztette régi jelentőségét és az ugynevezett „copf-stilusban” épült nagyterembe a múlt század hatvanas éveiben beköltöztették az országos levéltárat . . . Mikor felépült a belügyminisztérium, áttörték a szomszédos falat s azóta egy vasajtón át három lépcsőn tették meg az utat a modern belülyből a kalapos király rezidenciájába . . .

Két évvel ezelőtt ebből a régi épületből véglegesen elköltözött az országos levéltár a mai, hatalmas épületbe. Mikor az állványsorokat, létrákat, iratládákat és falszekrényeket eltakarították, egyszerre eltűntek a nagyterem régi szépségének nyomai. Az emeletnyi magasságban körülfutó diszes karzat, a művészi mennyezet, a korinthusi oszlopok, a zenekari emelvény, minden, minden aggasztóan siralmas állapotban volt. Minthogy az épület a belügyminisztériumhoz tartozik, Perczel h. államtitkár figyelmét megragadták a múlt szépségeinek maradványai s úgy ő, mint a Műemlékek Országos Bizottsága értesítette Scitovszky Béla belügyminisztert arról, hogy a levéltári költözködés folyamán milyen különös művészettörténelmi emlékek kerültek napvilágra. A belügyminiszter és dr. Lechner Jenő építész-művész megsejmeltek a XVI. Lajos stílusú pompás nagy termet s megállapították, hogy a főváros igen becses kincs birtokába jutna a terem rekonstrukciójával. Az újjáépítési tervek megvalósítása elé azonban nagy ütközőkö gurult — a rekonstrukciós munkák fedezésére szükséges összeg előteremtése. Az akkori tervek szerint nem kevesebb, mint 280.000 pengőről volt szó . . .

A múlt év őszére nézve sikerült fedezetet teremni s dr. Lechner Jenő tervei szerint megindult a munka. Mintegy nyolc hónapon át szakadatlanul dolgoztak, mert napról-napra nagyobb bőséggel mutatkoztak új feladatok. Amikor ugyanis háromnegyed évszázaddal ezelőtt ide költözött a levéltár, az egész épületet átalakították, felosztották helyiségeit, az uri-utcai oldalra emeletet húztak s még a régi Clarissa-templom remek boltozata hajója is irattári helyiségekre oszlott. A legtöbbet azonban a nagyteremnek kellett szenvednie. Eltűntek belőle a csillárok s a gyönyörű mennyezetbe tűzbiztos plafont építettek. Végre most, közel egy évi munka után a XVI. Lajos korabeli terem visszanyerte régi fényét, dr. Lechner Jenő építőművésznak sikerült a kalapos király termét visszavarázsolni a XX. szá-

zad előrerohant jelenébe. Ez az építkezés mintegy 300.000 pengőt emésztett fel.

Május hó végén zajlik le a rekonstruált királyi terem ünnepélyes megnyitása. A rekonstrukciós munka végcéljáról Lechner építész-művész a következőket mondotta:

— A belügyminiszter urnak az volt a célja, hogy az újjáalakított terem — tekintettel a horribilis költségekre — ne csupán műemlék legyen, hanem gyakorlati célokat is szolgáljon. Így tehát gondoskodtam arról, hogy esetleges diplomáciai összejövetelek, ünnepségek, miniszteri fogadások, nagyfontosságú külföldi látogatások alkalmával az elkerülhetetlenül szükséges helyiségek, mint pl. ruhatár, büffé is legyen az épületnek ez egyébként szerves részében. A korszerűséget nagyban emelik a csillárok, függönyök, a visszaállított karzat, a terveim szerint készült mennyezet, s általában a stílus, amelyet sikerült megeleveníteni. A terem, amely valóban ünnepélyes, szinte lenyűgöző képet nyújt, ma már teljesen kész. Ha továbbra is ennyi megértés mutatkozik Budapesten sok-sok csodálatos műemléke iránt, úgy ez a város büszkesége lesz Európának. A főváros már így is olyan műemlékekkel gazdagodott, amely páratlan a maga nemében.